

Yttrande över Förslag, KOM (2008) 345 slutlig, om en ny EU-förordning rörande animaliska biprodukter ej avsedda att användas som livsmedel (ABP)

Eldrimner har som en del av det nordiska projektet Slaughtering at farm in Nordic Countries tagit del av förslaget till förordningen om animaliska biprodukter. En rapport¹ har skrivits där intervjuer har gjorts med småskaliga slakterier. Slakterierna har då påtalat vilka ändringar i biproduktförordningen som bäst skulle underlätta deras verksamhet. I detta remissvar sammanfattas synpunkterna från de småskaliga slakterierna.

Nuvarande kategoriindelning för avfall innebär för de allra flesta småskaliga slakterier att allt avfall läggs ihop och därmed belastas med den högsta avgiften. Nästan samtliga slakterier som kontaktades anser att kostnaden är för hög och dessutom en hämmande faktor för dess överlevnad. Två slakterier som kontaktades hade upphört med verksamheten på grund av avfallsfrågan, ett av dem var beredd att återuppta verksamheten om kostnaden för att bli av med avfallet blev mer rimlig.

En förändring av kategorierna är troligen inte den lösning som bäst skulle gynna de småskaliga slakterierna genom minskade kostnaderna för avfallshantering. Det är snarare ett underlättande av hanteringen av kategori 2 och 3 som skulle ge bäst resultat till exempel genom att tillåta deponering eller slopa kravet på hygienisering innan biogasproduktion eller kompostering.

Förslag på förändringar i förordningen om animaliska biprodukter

- Vid gårdsslakt och små avfallsmängder borde kompostering eller deponering möjliggöras i de flesta kommuner. Smittspridningsrisken för kategori 2 och 3 avfall är låg samtidigt som avfallet kommer från friskförklarade djur. Slaktavfallet kommer då att förbli åtskilt från foderkedjan.
- För små anläggningar borde kravet på hygienisering av kategori-3 material tas bort, vilket skulle innebära att kompostering, rötning mm blev praktiskt möjlig.
- För godkänd nöt under 24 mån borde på sin höjd ryggmärg behandlas som SRM, sett ur smittspridningssynpunkt.
- Klassningen av tömt tarmpaket av nöt borde ändras till kategori 3.
- Förbränning av slaktbiprodukter under ordnade former på gården borde möjliggöras. Dagens orimligt höga krav på utformning står ej i proportion till risk eller total miljöpåverkan.

¹ 2008, Runsten Norlander, Förslag på förändringar i klassificering av slaktavfall

Fördelar med förslaget till ny förordning om animaliska biprodukter

Dubbelkontroll

I förslaget till den nya förordningen om animaliska biprodukter står det under *Motivering 5.4 Proportionalitet och förenkling* att ”Växelverkan mellan bestämmelserna om animaliska biprodukter och gemenskapslagstiftning på andra sektorer kommer att förtydligas. När skyddsnivån så tillåter bör dubbelarbete i samband med godkännande och hanteringskrav undvikas.” Det är mycket positivt att komma bort från dubbla kontroller.

Risk

I förslaget till den nya förordningen om animaliska biprodukter står det under *Motiveringen 3. Problem* att ”Man bör gå in för ett mera riskbaserat angreppssätt vid kategorisering och kontroll av animaliska biprodukter.” Detta är mycket positivt, då risken vid småskalig slaktverksamhet inte alltid står i proportion till de åtgärder som åläggs småskaliga slakterier.

Regeltillämpning

Nedgrävning

Den yta av Sverige som räknas som avlägsen borde var betydligt större. I stort sett hela Norrland utom områden kring större städer, större delar av Värmland samt även enskilda församlingar i till exempel Småland borde räknas till avlägsna områden. Som jämförelse utgör Finlands yta av avlägsna områden en mycket stor del av landet. Utvidgning skulle göra att fler små slakterier kan få undantag för att deponera eller gräva ned avfall med minskade kostnaderna och transporter som följd. Det här gäller de minsta slakterierna, till exempel på en gård, där det rör det sig om små avfallsmängder. Riskerna med att samla och transportera avfallet försvinner helt genom lokala lösningar.

Viltslakterier

Reglerna för viltslakterier är något enklare än för tamboskapsslakterier. Ett sätt att förändra lagstiftningen är att små slakterier för tamboskap skulle få samma förutsättningar som viltslakterier.

Biogasanläggningar

Småskaliga slakterier har ofta svårt att leverera slaktavfall till biogasanläggningar på grund av höga kostnader. Det gör det olönsamt att sortera ut kategori 3 material. Eldrimner föreslår att kravet på hygienisering slopas för kategori 2 och 3 material, vilket även kan skapa utveckling av lokala biogasanläggningar.

Häst

I förslaget till ny förordning om animaliska biprodukter föreslås att hästar klassificeras om från sällskapsdjur till tamboskap. Eldrimner föreslår att det skall vara en skillnad för de som har ett fåtal hästar på gården jämfört med storskalig hästdrift. Risken för människor och djur är mycket låg om enstaka hästar grävs ned i skogen. Riskerna och regelbehovet blir givetvis större vid stordrift.

Styckningsavfall i butiker

Antalet butiker med egen styckning har kraftigt minskat de senaste åren. I Eldrimners undersökning² har det framkommit att samtliga tillfrågade ICA-butiker föredrar att stycka gris eftersom det är okomplicerat bland annat ur avfallsperspektiv. Sammanslutningen Konsum Nord har helt upphört med nötstyckning i butik och en av anledningarna är problematiken med att hantera restprodukterna. I butiker där styckningen fortfarande förekommer skickas styckningsavfall som vanligt brännbart avfall, organiska avfall eller till en biogasanläggning.

Kraven på avfallshantering för butiker och små slakterier är således helt olika även när det rör sig om samma slags avfall. Med risk som utgångspunkt borde kraven på avfallshantering rimligen vara liknande. Det skulle underlätta för små slakterier att ges liknande förutsättningar som för butikerna.

Övrigt

Subventioner

Om tillämpningen av regelverket fortsättningsvis inte förenklar avfallshanteringen för små slakterier är subventionering en annan väg för att behålla och utveckla denna bransch.

Subventioner för avfallshantering kan införas på ett liknande sätt som för besiktningskostnaderna.

Med vänliga hälsningar

Christina Holmberg, Eldrimner, +46 63-14 60 33, christina@eldrimner.com

Heidi Valtari, Åbo universitets fortbildningscentral, MatFinland temagruppen +358 2 333 6416, heidi.valtari@utu.fi,

Jens Eide, Koordinator Norge, Hersel Gård+47 906 084 58, jenseide@online.no,

Árni Jósteinsson, Bændasamtök Íslands, koordinator Island +354 563-0300 aj@bondi.is,

Rapporten som det finns hänvisning till i texten heter: Förslag på förändringar i klassificering av slaktavfall. Hilda Runsten är författare och Eldrimner är uppdragsgivare.

---

² 2008, Runsten Norlander, Förslag på förändringar i klassificering av slaktavfall